

adw. dr Mariusz Charkiewicz

adwokat, doktor nauk prawnych, nauczyciel akademicki w WSPiA Rzeszowska Szkoła Wyższa,
wykładowca w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu

ORCID: 0000-0001-9363-988X

e-mail: mariusz.charkiewicz@kancelaria-charkiewicz.pl

Ochrona uprawnień i interesu świadka w postępowaniu karnym, podatkowym i karnym skarbowym

Protection of the rights and interests of witnesses in criminal, tax and fiscal penal proceedings

Abstrakt:

Celem niniejszego opracowania jest analiza dopuszczalności reprezentowania świadka przez zawodowego pełnomocnika w postępowaniu karnym, podatkowym oraz postępowaniu karnym skarbowym. W praktyce organów procesowych zagadnienie to budzi istotne kontrowersje, wynikające z braku jednoznacznych regulacji prawnych oraz dominującej linii orzeczniczej odmawiającej takiej możliwości. Autor poddaje krytycznej ocenie stanowisko, zgodnie z którym świadek, jako osoba niebędąca stroną postępowania, zazwyczaj nie jest uprawniona, aby skorzystać z pomocy pełnomocnika w toku czynności procesowych, w tym zwłaszcza podczas przesłuchania świadka. Autor wskazuje na potrzebę zapewnienia świadkowi odpowiedniego poziomu ochrony jego praw, zwłaszcza w sytuacjach, gdy interesy świadka mogłyby pozostawać w kolizji z interesami stron postępowania. W artykule rozważana jest również potencjalna luka legislacyjna oraz formułowane są postulaty *de lege ferenda* dotyczące możliwości dopuszczenia instytucji pełnomocnika świadka w określonych sytuacjach procesowych. Opracowanie ma na celu inicjowanie szerszej debaty nad zasadnością oraz zakresem ewentualnej zmiany obowiązujących przepisów.

Słowa kluczowe: świadek, postępowanie karno-skarbowe, postępowanie karne, pełnomocnik świadka, reprezentacja świadka

Abstract:

The aim of this study is to analyze the admissibility of representation of a witness by a professional legal representative in criminal proceedings, tax and fiscal penal proceedings. In practical application by procedural authorities, this issue raises significant controversy due to the lack of clear legal regulations and the prevailing jurisprudential view that denies such a possibility. The authors critically examine the established position which asserts that a witness, as a non-party to the proceedings, cannot be assisted by a legal representative during procedural activities, particularly during questioning. The need to ensure an adequate level of protection for the rights of the witness is emphasized, especially in situations where their interests may conflict with those of the parties to the proceedings. The article also explores a potential legislative gap and puts forward *de lege ferenda* proposals concerning the introduction of witness representation in certain procedural circumstances. The paper aims to initiate a broader debate on the legitimacy and scope of a possible amendment to the existing legal framework.

Keywords: witness, criminal and fiscal proceedings, criminal proceedings, witness, witness representation